

April 2015

Een bruisende rivier

Een stichting heeft veel weg van een rivier: die stroomt maar door, nu eens traag, dan weer sneller, met hier en daar obstakels ... Als bestuur kun je proberen die waterstroom te sturen, te beheersen, of een beetje te verleggen. Maar je zult toch rekening moeten houden met het eigen karakter van die rivier en met de weg die hij als het ware zelf vindt. Dat is niet anders voor Sathiko Sath. Veel zaken kabbelen gewoon door, als onderdeel van de dagelijkse routine: op tijd geld overmaken naar Nepal, checken hoe het met de kinderen gaat, vragen of er al een nieuwe hulp in de huishouding is gevonden, hoe het gaat met de voorbereidingen op de examens ... Maar soms spat de rivier op met zoveel leven en ongekeerde kracht. Daar getuige van zijn is heel bijzonder. Dat ondervonden onze voorzitter Frans van Meerwijk en een van onze nieuwe bestuursleden, Bertie Schonk, toen ze in februari in Kathmandu waren. Frans – ondertussen toch wel het een en ander gewend – struikelde zowat over zijn woorden toen hij telefonisch verslag deed vanuit Kathmandu. Voor Bertie was Nepal ook niet nieuw; zij heeft er gewoond en spreekt zelfs de taal. Maar ook zij was zeer verrast door alles wat ze meemaakte: 'Het valt niet in woorden uit te leggen wat we hier allemaal meemaken. Zo inspirerend! Dit moet je echt aan den lijve ondervinden.'

Zo waren alle bestuursleden en een aantal vrijwilligers in de afgelopen periode op hun eigen manier aan de slag voor Sathiko Sath. De filmploeg werkte aan de montage van de film waarvoor zij in december opnamen maakten. Drie bestuursleden kregen een voorpremière en werden werkelijk gegrepen. Daarnaast was er een studiedag, die het bestuur zomaar cadeau kreeg van Gert-Willem Haasnoot van The Curious Network. Ook hier spatte de energie ervan af.

Business as usual en nog zoveel meer

In de eerste plaats verbleven Frans en Bertie in Kathmandu om de losse eindjes van december 2014 weer op te pakken en af te ronden. Telkens terugkerende klussen, die toch aandacht en geduld vragen. Voor Bertie een mooie kans om een goed beeld te krijgen van het reilen en zeilen van Sathiko Sath Nepal en kennis te maken met de vele mensen die bij onze stichting betrokken zijn.

- In december was al besloten dat met ingang van het nieuwe schooljaar twee meisjes de plaats van hun broers mogen innemen die om verschillende redenen ons project hebben verlaten. Daarnaast was er nog ruimte voor vijf extra kinderen. Het Nepalese bestuur had het inloten prima geregeld. Omdat die twee zusjes uit de etnische groep van de Sherpa's kwamen, stelden de Sherpa-bestuursleden voor om de Sherpa-kinderen niet mee te laten doen aan de loting. Daardoor kregen de andere etnische groepen meer kans. Er waren dertien kandidaten, allemaal dochters van dragers. Omdat van twee van hen de vader is overleden, besloot het bestuur deze twee zonder loting aan te nemen. Voor de drie resterende plaatsen werd geloot. Een prachtige actie van het bestuur, dat laat zien hoe het – zeer ongebruikelijk in Nepal – in staat is buiten de kaders van de eigen etnische groep te treden. Het totale aantal kinderen komt nu op zestig en daarmee zijn er evenveel meisjes als jongens!

Tijdens een heuse verkiezing, met speeches van alle kandidaten, kozen de kinderen in februari een nieuwe 'captain' uit hun midden.

- In december besloten we ook onze koers met betrekking tot de thuiswonende kinderen te verleggen: met ingang van het nieuwe schooljaar komen ook zij in onze huizen wonen. We hopen dat er zo meer structuur in hun leven komt, zodat hun studieresultaten vooruit gaan. Zowel de kinderen als hun ouders zijn blij met deze beslissing.

- Voor al deze nieuwe en 'oude' kinderen is er niet meer genoeg plaats in de twee bestaande huizen. In december wisten we al dat we een derde huis konden huren, vlak naast ons eerste. Dat is nu contractueel vastgelegd voor vijf jaar. De kinderen zullen op een andere manier over de drie huizen worden verdeeld. In het eerste en oudste huis zullen Ratna en Reba wonen met de kleintjes, de jongens en meisjes tot 11 jaar. In het tweede huis, op twee minuten lopen van het eerste, zullen de grotere jongens wonen met onze vaste (studie)begeleider Soviet. In het nieuwste huis, dat direct bij het eerste huis ligt, komen de oudere meisjes. Voor hen wordt een goed opgeleide vrouw gezocht in de functie van begeleider. Op deze manier realiseren we ook dat de oudere jongens en meisjes niet in hetzelfde huis wonen.

Enkele oudere kinderen hebben in de vakantie druk meegeholpen aan het opruimen van de huizen en het gereedmaken van de nieuwe onderkomens.

- Met het oog op de toekomst hebben we besloten niet meer dan zeventig kinderen aan te nemen. Niet alleen zullen de drie huizen daarmee vol zijn, maar vooral ook zou het anders onmogelijk worden ze stuk voor stuk goed te kennen en te begeleiden naar hun plek in de maatschappij. Bij nog meer kinderen zou bovendien de overhead stijgen en zou de fondsenwerving ingewikkelder worden. Alleen wanneer een ouder kind uitstroomt, komt er nieuwe instroom onderin. Zo is er toch sprake van continuïteit. Het Nepalese bestuur ondersteunt dit beleid volledig. Hier 'kanaliseren' wij dus de rivier.
- Er is stevig onderhandeld met de Little Angels' School (LAS) over het nieuwe driejarige contract. We wisten al dat de enorme inflatie in Nepal ons geld zou kosten. Daarnaast zullen de komende tijd enkele van onze kinderen doorstromen

naar het hoger secundair onderwijs. Het lesgeld voor deze klassen is beduidend hoger. De LAS heeft echter een eenheidsprijs voorgesteld: € 630/kind/jaar, en dat gedurende drie jaar, all in. Een fors bedrag, weliswaar een stuk lager (30%) dan het reguliere tarief, maar we willen dan ook het beste onderwijs voor onze kinderen.

Drie dagen voor en met de ouders: betrokkenheid, zelfbewustzijn, ontroering!

Sathiko Sath Nepal heeft niet zomaar een bestuur. De leden ervan zijn ouders van onze kinderen. Zij worden gekozen door alle andere ouders op de jaarlijkse, wettelijk verplichte *General Assembly*.

Bij de laatste algemene vergadering wilden twee bestuursleden aftreden, maar er meldden zich geen kandidaten om hen op te volgen. Er veranderde dus niets, want de werkzaamheden moeten doorgaan. Wat was/is het probleem? Ouders durven zich niet aan te melden als mogelijk nieuw bestuurslid. Ze vinden zichzelf ongeschikt, ongeletterd, denken dat ze niet kunnen besturen ook al is er begeleiding. Ook bleek dat veel ouders in feite geen idee hebben hoe het eraan toegaat op de school van hun kinderen, of hoe hun kinderen leven, studeren en spelen in de Sathiko Sath-huizen. In december 2014 werd daarom besloten dat er een (verplichte) driedaagse voor de ouders zou worden georganiseerd, en wel op 13-15 februari 2015. De school verleende onmiddellijk haar medewerking en een van de trainers van het Nepalese bestuur, Himal Raj Ghimire, zou de bijeenkomsten leiden.

Terug in Nederland hoorden we niets meer. Kwam er wel echt iets van de grond? Er ging een voorzichtig mailtje richting Kathmandu. Gaat het door? Jawel. Maar verdere details bleven achterwege. Spannend. Wat zou het worden?

Frans en Bertie waren erbij in februari. De eerste driedaagse werd een geweldig succes!

De eerste dag kregen de ouders in het SkS-huis een inleiding van Himal over de school. Vervolgens werden ze verwelkomd op de LAS door Mr. Mukunda, de nieuwe *principal*. Hij legde uit op welke manier de LAS vormgeeft aan het onderwijs en benadrukte dat niet alleen de theoretische kennis die je op school verwerft belangrijk is, maar ook de praktische kennis en vaardigheden die je in het dagelijks leven ontwikkelt. Dit was een enorme opsteker voor ouders die weliswaar ongeletterd zijn, maar daarom nog niet dom! Mukunda belichtte de mogelijkheden voor verder onderwijs na klas 10 (het SLC). Die bestaan niet alleen uit doorstromen naar de klassen 11 en 12 (d.i. het hoger secundair

onderwijs, vergelijkbaar met ons VWO-niveau), maar ook uit technische opleidingen en beroepsonderwijs. Daarna konden de ouders de klaslokalen bekijken, een les meemaken en de leraren van hun kinderen uitgebreid spreken. Tot slot kregen ze in de centrale hal nog de gelegenheid om vragen te stellen en uitdrukking te geven aan hun ervaringen. Het was geweldig om te zien hoeveel durf de ouders toonden en hoe betrokken de schoolleiding en de leraren waren.

Dag twee, de zaterdag, had een heel ander karakter. Alle kinderen, hun ouders en de SkS-staf reden in bussen van de LAS naar Bajrabarahi, een park dat uitermate geschikt is voor een picknick. Het werd er een vrolijke bedoening. Behalve natuurlijk samen *dal baath* eten (rijst met lizensaus, hét nationale gerecht van Nepal), waren er optredens van de kinderen. Er werd gezongen en gedanst, er werden gedichten voorgedragen en grapjes verteld. Ongelooflijk hoe open en vrij onze kinderen zich op het podium presenteerden. Heel bijzonder werd het toen, onder leiding van Himal, ieder kind samen met een ouder op het podium kwam en de ouder de opdracht kreeg zich voor te stellen, te vertellen wat zijn of haar talent was en dat vervolgens te laten zien. Het werd een zeer levendige voorstelling, waarbij vaak en hartelijk werd gelachen. Een geweldige dag die zeer bevorderlijk was voor de saamhorigheid tussen ouders en staf.

Dag drie speelde zich af in het Sathiko Sath-huis. Weer was Himal de presentator en gespreksleider.

Onze voorzitter, Frans van Meerwijk, vertelde over de geschiedenis van Sathiko Sath. De ouders die er niet vanaf het eerste jaar bij waren geweest, wisten daar zo goed als niets over. Zij bleken uitermate geïnteresseerd. Frans vertelde ook wat ons aan het begin voor ogen had gestaan, en sprak zijn verbazing en blijdschap uit dat er een kleine zes jaar later een goed draaiende organisatie staat, dankzij ieders inzet. Ook Bertie nam het woord. Aan de hand van een voorbeeld uit haar eigen schoolcarrière maakte ze duidelijk hoe belangrijk de kennis van het dagelijks leven is naast de kennis die je opdoet op school. Onze adviseur, Basu Dev Neupane, was ook aanwezig. Hij sprak over de toekomst van Sathiko Sath (zie verderop in deze nieuwsbrief) en benadrukte hoe deze organisatie erin slaagt werkelijk iets te doen voor kansarme Nepalese kinderen.

De ster van de dag was Ratna Kaji, de zorgvader. Aan de hand van een treffende diashow en korte video's illustreerde hij de huisregels in het Sathiko Sath-huis en de dagelijkse gang van zaken. Voor de ouders was het zonder meer een hartverwarmende ervaring. Zij hadden nooit vermoed dat er zoveel zorg aan hun kinderen werd besteed en spraken dan ook de wens uit dat Sathiko Sath nog veel goeds zal kunnen realiseren. En er gebeurde nog iets bijzonders. De hele dag waren drie oudere Sathiko Sath-kinderen als waarnemer aanwezig. Aan het eind van de bijeenkomst benoemden zij elk op geheel eigen wijze de essentie van deze dag. Zoals ze daar op dat podium stonden, rustig, zelfbewust en scherp formulerend, waren die drie een levende illustratie van wat er met een goede opleiding en begeleiding kan worden bereikt. Hun voordracht was een hoogtepunt van deze driedaagse.

Een inspirerende studiedag voor en met het Nederlandse bestuur

Op zaterdag 28 maart waren het Nederlandse bestuur, adviseur Charles Halberstadt en MJ Spreeuwenberg, eindredacteur van o.a. de nieuwsbrieven, te vinden op het Landgoed ISVW in Leusden. Onder hen de twee nieuwe leden, Bertie Schonk en Irene van Elten. Deze studiedag was een cadeau van Gert-Willem Haasnoot ([The Curious Network](#)) aan Sathiko Sath. Met veel plezier en humor wist hij onze club aan het werk te zetten.

- In de ochtend stond de fondsenwerving centraal. Daarbij werd iedere medewerker van SkS gezien als een ambassadeur van de stichting. In die functie moet je in staat zijn kort en bondig aan te geven waar Sathiko Sath voor staat, zodat 'buitenstaanders' enthousiast worden en bereid zijn de stichting te ondersteunen. Gert-Willem begon met een korte video waarin het succes van Apple model stond voor alle grote organisaties en inspirerende leiders. Dat kan kort worden samengevat in drie concentrische cirkels: in het midden *why*, in de tweede cirkel *how*, in de buitenste *what*. De binnenste cirkel, het 'waarom' van je actie, blijkt de doorslaggevende factor voor succes. De rest vloeit er vanzelf uit voort. Weten waarom je iets doet, dat is wat je onderscheidt van de anderen. We werden aan het werk gezet. De opdracht: wat zijn de kernwaarden van Sathiko Sath? Uit een waslijst van kwalificaties distilleerden wij er uiteindelijk vier: *samen*, *eigen*, *blijvend*, *waardig*. Dat ging gepaard met de nodige discussie, die ons dwong werkelijk de diepte in te gaan. Heel bijzonder om zo met elkaar in gesprek te gaan.

- De namiddag sloot hierop aan op een vanzelfsprekende wijze. De uitbreiding van het bestuur met twee nieuwe leden vraagt om een nieuwe taakverdeling. Al eerder hadden we de taken geïnventariseerd. Uitgaande van deze lijst hadden Bertie en Ronald een nuttig discussiestuk geschreven. Daarin vonden we allerlei elementen terug die in de ochtend waren langsgekomen. We konden de dag dan ook in heel praktische zin afronden met antwoorden op *how*, *what* en *who*.

Het was al met al een geslaagde dag. Het was goed om te ervaren dat we met zijn allen op één lijn zitten waar het de kernwaarden betreft. Dat er bij de vormgeving hiervan discussie ontstond, was verfrissend en houdt ieder van ons scherp.

Alle waardering en dank voor Gert-Willem, die dit proces vaardig en precies in banen leidde!

De toekomst tegemoet

De recente ervaringen in Nepal en in Nederland laten zien dat Sathiko Sath met open blik en vol enthousiasme verdergaat. We hebben een duidelijk doel voor ogen. Dat kwam ook tot uiting in een bijzonder gesprek dat Frans en Bertie hadden met onze adviseur Basu Dev Neupane tijdens hun verblijf in Kathmandu. Het zette de rol van Sathiko Sath in een breder perspectief.

Eerst stelde Basu de vraag naar de missie van Sathiko Sath: *wat is de belangrijkste reden voor Sathiko Sath om fondsen te werven zodat kansarme Nepalese kinderen van verschillende etnische groepen een goede opleiding krijgen?* Het antwoord: scholing is de meest effectieve manier om tot een duurzame verbetering van de kwaliteit van het persoonlijk leven en van dat van de gemeenschap te komen voor zowel de huidige als toekomstige generaties. Sathiko Sath ziet de scholing van individuen als een efficiënte manier om tot duurzame ontwikkeling van de kwaliteit van (samen)leven in Nepal te komen.

Dat doel zal echter alleen bereikt worden wanneer de studenten van Sathiko Sath ook daadwerkelijk gaan bijdragen aan de ontwikkeling van de gemeenschap waarvan zij deel uitmaken.

Basu's tweede vraag sloot hierop aan: *waarom bestaat de doelgroep van Sathiko Sath uit kansarme kinderen uit verschillende etnische groepen?* Het antwoord: Sathiko Sath gaat ervan uit dat alle mensen gelijkwaardig zijn en dat daarom niemand mag worden uitgesloten van onderwijs op grond van sociaal-economische omstandigheden, afkomst, ras, sekse of geloof. Door te kiezen voor kinderen uit verschillende etnische groepen en hen te laten samenleven in de SkS-huizen, hopen we dat ze leren contacten te leggen en

vriendschappen te sluiten over de etnische grenzen heen en vooroordelen leren herkennen en bevragen.

Dan was er nog de vraag naar *de schoolkeuze van Sathiko Sath*. Sathiko Sath heeft voor de LAS gekozen, een van de beste scholen van Nepal, om twee redenen: 1) het onderwijs voor kinderen die wellicht kunnen uitgroeien tot maatschappelijke vernieuwers, moet meer inhouden dan het minimum dat nodig is om een examen te halen; 2) samen in de klas zitten met kinderen van een hogere sociale klasse maakt onze kinderen vertrouwd met een andere manier van leven, waardoor ze sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen en netwerken opbouwen die de verschillende groepen kunnen verbinden.

**goed onderwijs in verbondenheid
maakt sterk**

De missie van Sathiko Sath heeft consequenties voor de schoolkeuze en voor het ontwikkelen van vaardigheden, voor de manier waarop de kinderen samenleven in de Sathiko Sath-huizen en, niet te vergeten, ook voor de ondersteuning van de kinderen bij het kiezen van een vervolgopleiding na het SLC.

Basu Dev denkt na – al is dat nog een beetje vroeg – over plannen om projecten te starten in de dorpen waar onze kinderen vandaan komen. Wij motiveren immers onze kinderen om na hun studie op een duurzame wijze bij te dragen aan de ontwikkeling van de gemeenschap waaruit zij voortkomen. De school steunt ons hierin. We proberen ook de ouders hierin te betrekken. Zo zouden de dorpsgenoten van een kind zelf een project kunnen bedenken waarin het afgestudeerde kind een aantal maanden (tot maximaal twee jaar) werkt met de mensen van die gemeenschap. Daarom is het zo belangrijk dat de studenten niet alleen theoretisch worden geschoold, maar ook de praktische vaardigheden opdoen die nodig zijn om bij te dragen aan de duurzame ontwikkeling van

de dorpsgemeenschap en aan de kwaliteit van leven van elk individu dat daar deel van uitmaakt.

Deze gedachte is voor ons een inspirerende uitdaging voor de komende twee jaar.

Rest ons te melden ...

- dat half maart het schooljaar 2071 (Nepalese jaartelling; voor ons 2014-15) door alle kinderen met goed resultaat is afgerond. Alleen wat de drie studenten betreft die het landelijk SLC-examen deden, moeten we nog even geduld hebben tot alle resultaten binnen zijn.
- dat het SkS-huis er een bijzondere nieuwe bewoner bij heeft. Reba en Ratna kregen half februari een tweede dochter: Resica. Wij zagen een mooie baby en een stralend ouderpaar! Langs deze weg nogmaals onze gelukwensen!

Meedenken?

In deze nieuwsbrief hebben jullie veel kunnen lezen over de kernwaarden van Sathiko Sath. Wat denken jullie hierover als sympathisant van Sathiko Sath? Hebben jullie nog ideeën? Wat onderscheidt ons in jullie ogen van andere organisaties? We horen het graag. Neem contact op via onze [website](#).

Spreken de waarden en de missie van Sathiko Sath je aan? Help ons dan deze te realiseren: als ambassadeur, in natura, met een donatie of in de vorm van een lijfrente.

**onderwijs om te worden wie je bent en die je kunt zijn
voor de gemeenschap waarvan je deel uitmaakt**